

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

міжнародної науково-практичної конференції

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Інноваційні психолого-педагогічні,
лінгвістичні та правові засади аграрної науки в
умовах міжкультурної аграрної комунікації**

20 жовтня 2022 року

Біла Церква
2022

Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 20 жовтня 2022 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2022. – 87 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Мерзлов С.В., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Мірзоєв Т. К., канд. с.-г. наук.
Аріас Р., д-р філософії.
Гассемі Нейжад Ж., д-р філософії.
Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.
Тимошук О.Г., канд. юрид. наук.
Резнік В.Г., старший викладач.
Качан Л.М., канд. с.-г. наук.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.
Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

варіантів залишиться в мові, а який відійде в минуле, зможе дати лише саме життя. Тож варіантні написання були запропоновані з тією метою, щоб апробувати їх упродовж якогось часу й простежити, які правописні норми міцніше закріпляться у мовній практиці освічених людей. Відповідно, згодом український правопис, ймовірно, буде ще частково перероблено й удосконалено.

Хоча вже минуло майже три роки від опублікування нового Українського правопису (2019), однак навколоправописні дискусії продовжуються, особливо в колах фахівців-філологів, які, як ніхто, зацікавлені в тому, щоб українська мова продовжувала функціонувати й зберігала свої самобутні риси. Зокрема, наприклад, в Інституті української мови НАН України у 2021–2022 рр. було проведено низку детальних обговорень правил Українського правопису (2019), в них узяли участь всі члени вченої ради Інституту. В результаті сформульовано рекомендації для покращення і вдосконалення українських правописних норм – матеріали заплановано опублікувати найближчим часом на сторінках журналу «Українська мова» – наукового фахового видання Інституту української мови НАН України.

Нині спостерігаємо прагнення українців повертатися до витоків, до рідного, питомого, а не нав'язаного нам завойовниками. Тому наразі є актуальною проблема подальшого впорядкування правописних норм української мови на наукових засадах. Навколоправописні дискусії продовжуються, «дискусія триватиме доти, доки правила написання українських слів не будуть зрозумілими, логічними та обґрунтованими» [2, с. 35].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Історія українського правопису: XVI – XX століття. Хрестоматія. Упорядники: Німчук В. В., Пуряєва Н. В. Наукова думка, Київ, 2004. 583 с.
2. Кочерга, О. Д.: Новий правопис і за давнині правописні проблеми термінології. Проблеми української термінології. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2020. С. 32–35.
3. Основні зміни до українського правопису 2019 року. Режим доступу: URL:<https://dyskurs.net/osnovni-zminy-do-ukrainskoho-pravopysu-2019-roku/>
4. Український правопис. К.: Наукова думка, 2019. 392 с.
5. Український правопис. Державне видавництво України. 1928.
6. Український правопис. Харків: Радянська школа, 1933.

УДК 811'367.623:791

БЕРЕГОВЕНКО Н.С., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

СИНОНІМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИКМЕТНИКІВ, ЩО ВХОДЯТЬ ДО МІКРОПОЛЯ НА ПОЗНАЧЕННЯ ВЕЛИКОЇ/МАЛОЇ ТОВЩИНИ ТА ШИРИНИ НА МАТЕРІАЛІ ФІЛЬМІВ КАНАЛУ ВВС “THEBLUEPLANET” ТА “LIFE”

Проаналізовано основні синонімічні та стилістичні особливості параметричних прикметників, що входять до мікрополя на позначення великої та малої товщини та ширини на матеріалі фільмів каналу ВВС The Blue Planet та Life. Окреслено основні концепти параметричних прикметників, які входять до мікрополя на позначення великої та малої товщини та ширини. Виявлені основні синонімічні ряди та семантичні зв'язки параметричних прикметників на позначення великої та малої товщини та ширини.

Ключові слова: параметр, синонім, прикметник, фільм, концепт, мікрополе

Сучасний етап розвитку лінгвістики характеризується посиленою увагою до системного аналізу та структурування лексичного складу мови, зокрема назв розміру. Параметричні прикметники – прикметники, які означають великий чи малий розмір предметів та об'єктів навколишнього світу. Їм присвячена низка праць у вітчизняних мовознавчих студіях. Дослідження прикметників розміру здійснювалося не тільки на матеріалі різних мов (української, російської, англійської, німецької, давньогрецької та інших), але й в різних аспектах, як-от: 1) їх структурно-семантичних особливостей (Архелюк В. В., Гумовська Г. Н.,

Дзендзюра Н. І., Жукова В. В., Кривченко Е. Л., Любкін В. В., Маргалітадзе Т. Д., Рудик Т. З., Соколова В. М., Соловійова О. В., Стальмашевська Е. В., Хавкіна О. М., Шрамм А. Н., Щєбликіна Т. А., Givon T.); 2) їх парадигматичних особливостей (Архелюк В. В.); 3) синтагматичних особливостей (Архелюк В. В., Левицький В. В., Сергєєва Е. Н., Beard R., Bolinger D.); 4) в типологічно-зіставному аналізі (Кшановський О. Ч.); 5) сполучуваності таких прикметників у когнітивному аспекті (Андрусь А. Ф., Архелюк В. В., Афанасьєва Т. В., Бистрова Л. В., Гумовська Г. Н., Пахолок Г. М., Соловійова О. В.); 6) синонімія та антонімія (Аксьонова-Пашковська Г. В., Бублик О. В., Денисова С. П., Олівер Е., Харитончик З. А.); 7) компаративний аналіз (Зімон Г., Котнюк Л. Г., Kiefer F.); 8) кількісні параметри (Бистрова Л. В., Капатрук М. Д., Линник Т. Г.); 9) граматики (Вольф Е. М.) [1, с. 3].

Незважаючи на значні досягнення вітчизняної та зарубіжної лінгвістики у вивченні параметричних прикметників та неослабний інтерес вчених до них, не розв'язаним й досі залишається ряд проблем. Так, проблема польової семантики прикметників з їх широким діапазоном лексичної сполучуваності належить до недостатньо вивчених, хоча вони досить багаті своєю семантикою і активно вступають в синонімічні та антонімічні зв'язки та відношення. Користуючись класифікацією Т. Линник, ми поділили параметричні прикметники на мікрополя:

- 1) загальногорозміру: а) великого; б) малого;
- 2) висоти: а) великої; б) малої;
- 3) товщини: а) великої; б) малої;
- 4) ширини: а) великої; б) малої;
- 5) довжини: а) великої; б) малої ;
- 6) глибини: а) великої; б) малої.

В даній роботі ми розглянемо синонімічні особливості параметричних прикметників великої/ малої товщини та ширини. Центральне слово групи на позначення великої товщини – *thick* має ускладнену семну структуру, схожу на структуру *short*. Так само як *short* втілює семи малої висоти та довжини, так і *thick* поєднує семи малої висоти та великої товщини. Такі особливості у синонімічних словниках не розглядаються, тому часто *thick* відносять до мікрополя великої товщини, що є, на нашу думку, виправданим. Прикметник *thick* вживається у функції специфікатора (*it's a 5 cm thick*), може позначати інтенсивність, кількість, мати темпоральне значення, характеризувати психологічні якості, поєднуватись зі словами, що належать до тематичної групи “голос”. Поряд з цими другорядними значеннями, у лексеми *thick* виявляються значення, притаманні тільки їй. До них належить в першу чергу значення густоти, значення наповненості, насиченості чимось, часто *thick* сполучається зі словами на позначення “шару, пласту, покриву” [2, с. 6].

Хоча класифікація Т. Линник вважається найдетальнішою, проте дослідниця не включила в свою класифікацію прикметник параметру *dense*, який ми відносимо до мікрополя на позначення великої товщини, оскільки він подається у тлумачних словниках як “густий, щільний, товстий” та виступає синонімом до слова *thick* в більшості випадків. Та все ж є певні відмінності. Так, *dense* не може виступати у функції специфікатора на відміну від *thick*. Крім цього, *dense* може втілювати значення “важкий для розуміння, інформативний”, чого немає у *thick*. В свою чергу *thick* може реалізувати сему “заповнений, переповнений чимось” на відміну від *dense*. Також в розмовному мовленні *thick* часто втілює сему “близький, щирий” та “низький, охриплий” (коли йдеться про голос) та “нерозбірливий, невиразний” (про мову людини). Так як *dense* зустрічається спорадично, то нам важко говорити про його семантичну сполучуваність, але можна припустити, що він має схильність до об'єднання з збірними іменниками типу: *swarms, colonies*.

У центрального члена мікрополя – прикметника *thin* – тлумачні словники виділяють два лексико-семантичні варіанти на позначення товщини конкретних об'єктів: 1) реалізується зі словами, що позначають неживі об'єкти; 2) з назвами істот. Прикметники *thick* та *thin* вважаються антонімами, але це не зовсім так. Було виявлено, що вживання *thick* з назвами осіб є архаїчним, чого не можна сказати про *thin*, оскільки для нього вживання з назвами осіб є

одним з частотних. Прикметник *thin* частіше за *thick* зустрічається з назвами частин тіла живих істот. При цьому часто він може позначати не товщину, а ширину [2, с. 8]. Отже, антонімічність *thick* та *thin* відноситься лише до ЛСВ на позначення неживих предметів. Коли ж позначається розмір осіб, то *thick* практично не вживається з цією групою іменників, на відміну від *thin*. Також виявлено, що *thin* позначає густоту, консистенцію чогось, поєднується зі словами на позначення “шару”, в чому збігається із *thick*. Прикметник *slight*, який входить до мікрополя на позначення малої величини, крім цього може позначати і малу товщину (*was a slightfrown*) [2, с. 7].

Основні слова на позначення великої ширини – *wide* та *broad*, останнього в нашому дослідженні не виявилося, але оскільки вони є синонімами, то ми хочемо коротко порівняти їх. Вони відрізняються насамперед частотою вживання, адже на позначення фізичного розміру *wide* зустрічається частіше ніж *broad*. Приметнику *wide* надають перевагу тоді, коли акцентується відстань між сторонами предмета, коли ж предмет мислиться як цілий, перевага надається *broad*. Найчастотніші в групі на позначення ширини *broad* та *wide* мають спільне значення, коли виступають у функції специфікатора (*a milewide / broad*). Також *wide* може мати значення масштабності, величини, образно вживається для характеристики осіб, як і *large* (*largeheart / wideheart*). Крім цього *wide* часто сполучається з абстрактними іменниками типу: *choice, range, variety* тощо [3, с. 6].

До цих двох основних слів на позначення великої ширини антонімічним виступає *partow*, який у більшості випадків вживається зі словами, що означають назви неживих предметів, частин тіла. Ми не зафіксували вживання прикметника *partow* в нашому матеріалі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дзеньдзюра Н. І. Словотвірні гнізда параметричних прикметників: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01. Л., 2010. 16 с.
2. Линник Т. Г. Параметричні прикметники і їх становлення. К., Наукова думка, 1982. 198 с.
3. Линник Т. Г. Семантична структура лексики на позначення розміру в українській та англійській мовах. Мовознавство. 1974. № 5. С. 31–38.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. A BBC / Discovery Channel : Blue Planet (series 1 – 8): Co-production series producer Alastair Fothergill, producer Alastair Fothergill, Andy Byatt, Martha Holmes, editor Martin Elsbury, cameraman Rick Rosenthal, narrated by David Attenborough, music composed by George Fenton, music performed by BBC concert orchestra, titles music sung by Magdalen College Choir, 2001.
2. A BBC / Discovery Channel : Life (series 1 – 10): Co-production series producer Martha Holmes, producer Michel Hanton, producer Rupert Barrington, Adam Chapman, Martha Holmes, Neil Lucas, Patrick Morris, Ted Oakes, narrated by David Attenborough, music composed by George Fenton, 2009.

УДК 372.881.1

БІЛЧЕНКО А. М., канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ РЕСУРСІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ

Проаналізовано основні комп'ютерні програми і мобільні додатки лексичного спрямування, визначено важливість їхнього застосування у ході вивчення іншомовної лексики студентами вищої школи України.

Ключові слова: практична підготовка, мобільні додатки, лексичні одиниці.

Оновлення й удосконалення змісту університетських навчальних програм, їхнє спрямування на ґрунтовну практичну підготовку майбутнього фахівця з потужним творчим потенціалом вимагають використання викладачами вищої школи відповідного комплексу інноваційно-комунікаційних технологій.

ЗМІСТ

Баран Н. А. Навколоправові дискусії тривають.....	3
Береговенко Н.С. Синонімічні особливості прикметників, що входять до мікрополя на позначення великої/малої товщини та ширини на матеріалі фільмів каналу BBC “The Blue Planet” та “Life.....	5
Біліченко А.М. Використання навчальних комп’ютерних ресурсів у процесі вивчення іншомовної лексики.....	7
Боньковський О.А. Вища освіта в контексті зеленої Європи.....	10
Велика К.І. Словотворення англомовних фітопатологічних термінів.....	11
Грек І.М. Богословський вимір релігійної конфліктності.....	13
Демченко Н.С. Вживання засобів експресивності в англомовних газетних заголовках.....	14
Дем’яненко О.О. Палітра науково-освітніх інформаційних ресурсів для студентів-читачів, філологів-дослідників і перекладачів світової класики як чинник літературознавчого розвитку.....	16
Ігнатенко В.Д. Регулювання професії «перекладач» в Україні.....	18
Карпенко С.Д. Проблеми створення терапевтичної казки.....	19
Марчук В. В. The student's fundamental value orientations.....	21
Мельник Л.М., Дужа І.А. Розвиток ідей національної еліти у працях Миколи Міхновського.....	22
Михайленко О.О. Прагматичні особливості перекладу наукового тексту.....	24
Ордіна Л.Л. Педагогічна культура як сутнісна характеристика професійної діяльності викладача закладу вищої освіти.....	25
Пилипенко І.О. Словотворення англійської мови.....	26
Погоріла С.Г., Тимчук І.М. Психолого-педагогічний аспект процесу фахової підготовки майбутніх магістрів з екології.....	28
Рейда О.А. Особливості використання технології змішаного навчання та його основні моделі.....	30
Резнік В.Г., Носенко М.М. Використання цифрових медіа у викладанні німецької мови як другої іноземної у ЗВО: технологія диференціації.....	32
Синельникова І. С. До терміна «інтерактивна педагогіка».....	34
Столбецька С.Б. Застосування методу «етнографія спілкування» у процесі навчання французької спеціалізованої мови.....	35
Тарасюк А. М. Psychological and pedagogical aspects of foreign language distance learning.....	37
Цвид-Гром О.П. Актуальні питання формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахівців сфери ветеринарної медицини під час вивчення латинської мови.....	38
Чернишук Ю.І. Використання інтерактивних технологій в лінгвістиці для студентів заочної форми навчання в умовах міжкультурної аграрної комунікації.....	40
Бадран Є.Ю., Данілова А.П., Димань Н.О. Підходи до розвитку творчого мислення та уяви у студентів-іноземців під час викладання української мови як іноземної.....	42
Вуколова К.В. Американський варіант англійської мови у політичному дискурсі: словотворення.....	43
Аргат Я. П. Підприємництво: сутність та особливості розвитку в аграрній сфері.....	45
Бровко Н.І. Реалізація прав фермерських господарств в процесі господарювання: теоретико-правовий аналіз.....	47
Ковальчук І.В. Правові регулювання фінансової державної підтримки аграрного бізнесу в Україні в умовах воєнного стану.....	48
Ломакіна І.Ю. Проблематика роботи медиків у сільській місцевості.....	50
Макарчук В.В. Адміністративні процедури реалізації державної політики у сфері національної безпеки та оборони.....	51
Малишко І.В. Правове регулювання соціального захисту військовослужбовців в умовах війни.....	52
Нікітенко О. І. Окремі аспекти міжнародно-правового захисту людей у випадках катастроф.....	54
Настіна О. І., Приймак М.Ю. Рейдерство земельних ділянок: правові проблеми.....	55
Мельник В.О. Щодо об’єктів органічного виробництва.....	56
Настіна О.І., Костюк Р.М. Право власності на землю іноземних держав та особливості її продажу.....	58
Настіна О.І., Єфімович О.Ю. Право власності на землю та проблема в законодавстві.....	59
Настіна О.І., Лагода О.Ю. Добросусідство в земельному праві.....	60
Настіна О.І., Семененко О.О. Сучасна земельна реформа в Україні.....	61
Настіна О. І., Сергєєв О. В. Використання земельної ділянки не за її цільовим призначення як одна з проблем земельного права.....	62
Настіна О.І., Сердюк В.В. Правовий зміст земельних спорів.....	64
Настіна О.І. Правові особливості участі громадян у загонах територіальної оборони.....	65
Настіна О.І., Щербина О.Є. Медіація для внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану.....	67